

Sygn. akt II C 373/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodnicząca : SSR A. G.

Protokolant : starszy sekretarz sądowy E. T.

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2017 roku w Łodzi na rozprawie sprawy

z powództwa Z. C. (1)

przeciwko A. K.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od Z. C. (1) na rzecz A. K. kwotę 137 zł (sto trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt II C 373/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 lutego 2016 roku skierowanym przeciwko A. K., powód Z. C. (2) reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego - zaopatrzonego w klauzulę wykonalności prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 października 2015 roku w sprawie o sygnaturze akt (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 4 stycznia 2016 roku, którym zasądzono od powoda na rzecz pozwanej kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

(pozew k. 2-3, pełnomocnictwo k. 4)

W dniu 27 marca 2017 roku powód zmienił żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie od pozwanej kwoty 252,11 zł wraz z odsetkami od dnia 25 lutego 2016 roku. Podtrzymał żądanie zasądzenia kosztów postępowania.

Wyjaśnił, iż zmiana powództwa wynika z wyegzekwowania całej należności objętej tytułem wykonawczym po wytoczeniu powództwa opozycyjnego i wygaśnięcia wykonalności tytułu wykonawczego objętego pozwem. Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, iż będąc zobowiązanym względem pozwanej do zapłaty 450 zł tytułem kosztów postępowania, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie sygn. (...) wysłał pozwanej przekazem pocztowym należną kwotę. Z powodu nieodebrania przesyłki przez pozwaną, została ona zwrócona powodowi w dniu 30 grudnia 2015 roku. Pozwana jako wierzyciel powoda nie odbierając przekazu dopuściła się zwłoki, na skutek czego powód poniósł szkodę. Komornik sądowy w postępowaniu egzekucyjnym w dniu 17 lutego 2016 roku wyegzekwował od powoda łączną kwotę 702,11 zł, w tym 450 zł tytułem należności głównej, 30 zł tytułem kosztów zastępstwa radcowskiego w postępowaniu egzekucyjnym, 184,06 zł tytułem kosztów postępowania

egzekucyjnego, oraz kwotę 38,05 zł podatku VAT. W związku z powyższym szkoda powoda powstała na skutek zwłoki pozwanej (wierzyciela) wyniosła 252,11 zł.

(pismo procesowe k. 17-18)

Na rozprawie w dniu 27 marca 2017 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

(protokół rozprawy k. 29)

Postanowieniem z dnia 27 marca 2017 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu przekazał sprawę według właściwości do rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(postanowienie k. 30)

Na rozprawie w dniu 3 listopada 2017 r. pełnomocnik powoda podtrzymał swoje stanowisko w zakresie zmienionego żądania pozwu, pełnomocnik pozwanej zaś wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(elektroniczny protokół rozprawy z dnia 3 listopada 2017 roku)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 27 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt (...) z powództwa A. K. przeciwko Z. C. (2), oddalił zażalenie Z. C. (2) i zasądził od niego na rzecz A. K. kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

(kserokopia postanowienia k. 8)

W dniu 2 grudnia 2015 roku powód przekazem pocztowym przesłał na jedyny znany mu adres pozwanej kwotę 450 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego sygn. (...). Przekaz pocztowy został skierowany na adres ul. (...) lok. (...) Ł..

(kserokopia potwierdzenia nadania k. 10)

Po 2 lub 3 tygodniach od nadania przekazu pocztowego powód otrzymał zwrot nadanej kwoty z uwagi na nieodebranie przekazu przez pozwaną. Powód nie podjął próby ponownego przesłania pozwanej kwoty 450 zł, nie kontaktował się listownie z pozwaną, nie udał się pod znany mu adres zamieszkania pozwanej, jak również nie złożył tych pieniędzy do depozytu sądowego.

(zeznania powoda w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 3 listopada 2017 roku)

W dniu 28 stycznia 2016 roku pozwana wystąpiła do komornika sądowego z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przeciwko powodowi w celu wyegzekwowania kwoty 450 zł zasądzonej od Z. C. (2) na rzecz A. K. tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Łodzi, sygn. akt (...) oraz przyznanie na jej rzecz kosztów postępowania w egzekucji według norm przepisanych.

(wniosek o wszczęcie egzekucji – w załączonych aktach komorniczych (...))

Pismem z dnia 3 lutego 2016 roku Komornik sądowy zawiadomił dłużnika Z. C. (2) o wszczęciu przeciwko niemu egzekucji z wniosku A. K.

(zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego k. 9)

Z rachunku bankowego powoda prowadzonego w (...) Bank Spółka Akcyjna przez komornika sądowego w sprawie Km 89/16 została wyegzekwowana kwota 702,11 zł tytułem całkowitej spłaty.

(potwierdzenie transakcji bankowej k. 22)

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 89/16 prowadzone z wniosku A. K. przeciwko Z. C. (2) na podstawie tytułu wykonawczego postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 października 2015 roku sygn. akt (...)zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 4 stycznia 2016 roku zostało umorzone z związku z wyegzekwowaniem należności. Kosztami postępowania egzekucyjnego w kwocie 184,06 zł + VAT, tj. 203,47 zł został obciążony dłużnik Z. C. (2).

(postanowienie k. 19 , faktura VAT k. 20)

Powód posiadał numer telefonu pozwanej oraz jej adres zamieszkania. Nie znał numeru rachunku bankowego pozwanej. Pozwana, będąc zatrudnioną w firmie powoda, wynagrodzenie otrzymywała w gotówce.

(zeznania powoda w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 3 listopada 2017 roku)

Pozwana przed skierowaniem do komornika sądowego wniosku o wszczęcie przeciwko powodowi egzekucji nie wzywała powoda do zapłaty należnej kwoty 450 zł.

(zeznania pozwanej w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 3 listopada 2017 roku)

Ustalenia faktyczne w sprawie Sąd poczynił w zdecydowanej części w oparciu o przedstawione w sprawie o kserokopie dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Dodatkowo Sąd oparł się na zeznaniach stron w zakresie, w jakim wzajemnie się nie wykluczały.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w zakresie odnoszącym się do podejmowania przez niego prób telefonicznego nawiązania kontaktu z pozwaną. Pozwana tym twierdzeniom zaprzeczyła, a przedstawiony przez powoda materiał dowodowy nie pozwolił na dokonanie ustaleń zgodnie z jego twierdzeniami.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powód żądanie pozwu oparł na art. 486 k.c. dochodząc odszkodowania za szkodę jaką poniósł w związku z nieodebraniem przez pozwaną przesłanych przekazem pocztowym pieniędzy. Kwota dochodzona pozwem stanowiła szkodę, jaką poniósł powód na skutek wyegzekwowania od niego należności w toku postępowania egzekucyjnego. Powód twierdził, iż przyczyną wszczęcia przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego i poniesienia z tego tytułu szkody była zwłoka pozwanej, która odmówiła przyjęcia świadczenia.

Zgodnie z art. 486 § 1 k.c. w razie zwłoki wierzyciela dłużnik może żądać naprawienia wynikłej stąd szkody. Może również złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego.

Zwłoka wierzyciela została zdefiniowana § 2 tego przepisu. Zgodnie z tą normą wierzyciel dopuszcza się zwłoki, gdy bez uzasadnionego powodu bądź uchyla się od przyjęcia zaoferowanego świadczenia, bądź odmawia dokonania czynności, bez której świadczenie nie może być spełnione, bądź oświadcza dłużnikowi, że świadczenia nie przyjmie.

Zgodnie z poglądami prezentowanymi w doktrynie, które Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela, zwłoką wierzyciela będzie jedynie nieprzyjęcie zaoferowanego świadczenia lub zapowiedź tego nieprzyjęcia oraz odmowa dokonania czynności koniecznej do spełnienia świadczenia. W każdym razie musi to nastąpić bez uzasadnionego powodu. Pojęcie braku uzasadnionego powodu nie jest tożsame z winą wierzyciela w braku współdziałania z dłużnikiem. Przy ocenie, czy wierzyciel popadł w zwłokę, należy brać pod uwagę jednak nie tylko okoliczności o

charakterze zewnętrznym, ale również te dotyczące osoby wierzyciela (tak J. Dąbrowa, w: System PrCyw, t. III, cz. 1, s. 842–843; K. Zagrobelny, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz, 2013, art. 486, Nb 8; inaczej Radwański, Olejniczak, Zobowiązania, 2012, s. 337).

Zwłoka wierzyciela jest zasadniczo pojęciem relatywnym, wymaga bowiem udziału obu stron, w przeciwieństwie do zwłoki dłużnika, której powstanie zależy tylko od jego zachowania. Dłużnik może zarzucić wierzycielowi zwłokę tylko wtedy, gdy zaofiarował świadczenie, jeśli było ono rzeczywiste i zgodne z treścią zobowiązania, a więc musi polegać na dopełnieniu przez niego tego wszystkiego, co w konkretnym przypadku jest konieczne do wykonania zobowiązania (zob. J. Dąbrowa, w: SPC, t. 3, cz. 1, s. 840).

Nie zmienia to zasadniczej kwalifikacji, że tylko na dłużniku ciąży powinność świadczenia, obowiązki zaś nałożone na wierzyciela (np. odbioru świadczenia) mają charakter wierzycielski, nie zaś dłużniczy (zob. A. Klein, Skutki prawne, s. 143 i n.; E. Płonka, Obowiązek, s. 113–114; Z. Radwański, Zobowiązania, s. 281; J. Dąbrowa, w: SPC, t. 3, cz. 1, s. 843, przypis 223; K. Zagrobelny, Glosa do wyr. SN z 28.7.1999 r., II CKN 552/98, OSP 2001, Nr 1, poz. 1).

Z okoliczności wskazanych w pozwie, wynika że zasadność pozwu powód upatruje w przepisie art. 486 § 1 i 2 k.c., podnosząc że pozwana jako wierzyciel pozostaje w zwłoce. Z takim twierdzeniem powoda nie można się zgodzić. Stosownie do treści przepisu art. 454 § 1 zd. 2 k.c. długi wynikające ze świadczeń pieniężnych nazywane są długami oddawczymi; dług jest oddawczy, gdy przedmiot świadczenia dłużnik powinien dostarczyć wierzycielowi. Tymczasem powód nie wykazał, by poza wysłaniem pieniędzy przekazem pocztowym na adres zamieszkania pozwanej, poczynił on jakiegokolwiek inne starania zmierzające do wykonania zobowiązania względem pozwanej. Powód twierdził, iż wielokrotnie podejmował próby telefonicznego skontaktowania się z pozwaną. Twierdzeniom powoda zaprzeczyła pozwana. Na potwierdzenie swych twierdzeń powód (którego dowód obciążał zgodnie z regułą wymienioną w art. 6 k.c.) nie przedłożył żadnych dowodów, chociażby wyciągu z połączeń telefonicznych.

Ponadto, powód znając miejsce zamieszkania pozwanej mógł podjąć starania bezpośredniego przekazania jej pieniędzy. Powód przyznał, iż prób uregulowania długu w ten sposób nie podejmował. Nie skierował do pozwanej również wezwania do wskazanie numeru rachunku bankowego, na który mógłby bezpośrednio dokonać wpłaty. Nie zwrócił się także do sądu z wnioskiem o zezwolenie na złożenie do depozytu należnej pozwanej kwoty, będąc przekonany o pozostawaniu przez nią w zwłoce. Powód nie wykazał tym samym, że podjął jakiegokolwiek starania, poza jednokrotnym wysłaniem sumy pieniędzy przekazem pocztowym na adres pozwanej, zmierzających do uregulowania należności.

Z tych względów, zdaniem Sądu nieodebranie przez pozwaną przekazu pocztowego nie może być uznane za zaniechanie czynności, bez której świadczenie dłużnika nie może być spełnione, zwłaszcza w sytuacji gdy pozwana twierdzi, iż nie otrzymała żadnego zawiadomienia o oczekującym na nią w placówce pocztowej przekazie. Brak także okoliczności, by pozwana jednoznacznie oświadczyła, że świadczenia nie przyjmie.

W świetle powyższych uwag, nie można w ocenie Sądu przyjąć, że pozwana nie przyjmując przekazu pieniężnego popadła w zwłokę (art. 486 § 2 k.c.). Z przepisu tego wynika bowiem, że wierzyciel dopuszcza się zwłoki wówczas, gdy uchyla się od przyjęcia świadczenia bez uzasadnionego powodu. W okolicznościach niniejszej sprawy uzasadnione wydaje się być przyjęcie, że pozwana istotnie mogła nie wiedzieć o przesłaniu jej przekazem pocztowym pieniędzy. Powód nie kontaktował się z pozwaną w tej sprawie ani osobiście ani pisemnie ani telefonicznie. Nie uprzedził o swoich zamiarach. Dlatego nie można przyjąć, że pozwana nie przyjmując świadczenia popadła w zwłokę.

Tym samym powód nie może żądać naprawienia powstałej po jego stronie szkody wynikłej ze zwłoki wierzyciela, w sytuacji gdy w ocenie Sądu zachowanie pozwanej nie może być tak zakwalifikowane. Mając powyższe na uwadze Sąd powództwo oddalił w całości.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 i § 2 k.p.c., normującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Powód jako przegrywający spór – w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu – obciążony jest obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanej poniesionych przez nią kosztów postępowania. Na koszty zasądzone od

powoda na rzecz pozwanej w kwocie po 137 zł składa się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego wysokości 120 zł ustalone w oparciu o § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł ustalona na podstawie załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku „o opłacie skarbowej” (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).